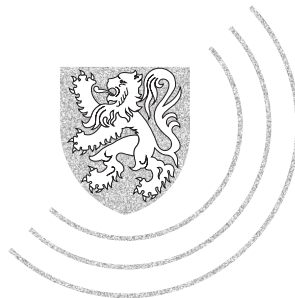

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

4 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

**betreffende de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn,
publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap,
en houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990
tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door de heer Herman Lauwers**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Guy Sols, Francis Vermeiren, Paul Wille ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, N... ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

2041 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3 : Verslag van het Rekenhof
- Nr. 4 : Amendement

INHOUD

	Blz.
1. Situering en procedureafspraken	4
2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie, uitgebracht door de heer Ludwig Caluwé	4
3. Algemene bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervoming en Ambtenarenzaken	7
4. Artikelsgewijze bespreking	8
5. Eindstemming	9
Tekst aangenomen door de commissie	10
Bijlage : Repliek van de functionele bevoegde minister (de heer Gilbert Bossuyt) op de aanbevelingen van het Rekenhof	17

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken behandelde dit ontwerp van decreet op dinsdag 2 maart 2004.

1. Situering en procedureafspraken

Elk administratief onderdeel van de Vlaams overheid moet worden ingepast in de nieuwe organisatiestructuur, zoals vastgelegd in het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

De beleidsuitvoerende taken worden in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen.

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft tot doel het decreet van 31 juli 1990 zo te wijzigen dat de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn het statuut van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zoals bedoeld in de artikelen 11 en volgende van het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid krijgt.

Conform de beslissingen van het Uitgebreid Bureau van 8 en 15 december 2003 en 12 januari 2004 betreffende de bespreking van de oprichtingsdecreten Beter Bestuurlijk Beleid in het algemeen en het voorliggende ontwerp van decreet in het bijzonder, werd over dit ontwerp van decreet vooraf het advies gevraagd aan het Rekenhof (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/3*).

Bovendien werd aan de inhoudelijk bevoegde commissie, met name de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie de gelegenheid gegeven het ontwerp van decreet in een eerste ronde te bespreken en haar bevindingen en eventuele suggesties voor amendering aan de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Aangelegenheden en Ambtenarenzaken mee te delen.

Deze laatste commissie diende bij de bespreking in een tweede ronde voornamelijk te toetsen of de gekozen rechtsvorm voor de instelling verantwoord is en beantwoordt aan de bepalingen van het kaderdecreet.

2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie uitgebracht door de heer Ludwig Caluwé

De Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie besprak het ontwerpdecreet op haar vergadering van 5 februari 2004. Er werd door de

Commissie indicatief gestemd over het ontwerp en de ter tafel gelegde amendementen.

Minister Gilbert Bossuyt gaf een omstandige toelichting bij dit ontwerp van decreet.

Binnen het homogene beleidsdomein Mobiliteit bestaat het resultaat van de screening overeenkomstig het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid voor de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn eruit dat de maatschappij wordt omgevormd van publiekrechtelijke vereniging naar een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

Er werd ruimschoots voldaan aan de vooropgestelde criteria voor het oprichten van een verzelfstandigd agentschap. De taakuitvoering van De Lijn, bestaande uit beleidsgerichte input, beheer en ontwikkeling evenals de uitvoering voor wat het beleidsveld 'gemeenschappelijk vervoer' betreft, vormt een wezenlijk en belangrijk onderdeel van de beleidsuitvoering in het beleidsdomein Mobiliteit.

De massa aan uitvoeringstaken kan zonder twijfel als voldoende groot worden omschreven. In het jaar 2003 organiseerde de maatschappij het openbaar vervoer van 365 miljoen reizigers, met de inzet van 6.780 personeelsleden en 2.267 voertuigen in eigen beheer en van 1.129 voertuigen bij privé-exploitanten, die op contractuele basis diensten verrichten voor rekening van de maatschappij. De door de maatschappij te leveren diensten zijn bovendien meetbaar, onder meer in reizigersaantallen, voertuigkilometers, vlootgrootte en een reeks andere indicatoren die worden omschreven in de beheersovereenkomst en in het besluit van de Vlaamse regering betreffende de rapportering over het personenvervoer over de weg. De beheersovereenkomst biedt ook de gevraagde mogelijkheid tot aansturing op grond van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit.

Overigens kan eraan worden herinnerd dat de Vlaamse Vervoermaatschappij in het verleden een van de eerste Vlaamse openbare instellingen is geweest van wie de relatie tot de Vlaamse regering in een beheersovereenkomst werd vastgelegd. De jaarlijkse evaluatie van deze beheersovereenkomst heeft aangetoond dat aan bovenstaande criteria is tegemoetgekomen, net als aan het criterium van een reëel invulbare informatierelatie tussen de maatschappij en de Vlaamse regering.

De verantwoording voor de keuze tot externe verzelfstandiging ligt zowel op het vlak van de autonomie en onafhankelijkheid van de uitvoering, als op

het vlak van het in partnership gebeuren van de beleidsuitvoering. Ook aan deze Beter Bestuurlijk Beleid-criteria wordt door De Lijn beantwoord.

In verband met de voor het agentschap noodzakelijke autonomie gaat het bij De Lijn om de organisatie van extern gerichte dienstverlening rechtstreeks aan de klant/burger in een competitieve omgeving, onder meer ten overstaan van andere vervoermodi. De uitvoering vereist specifieke praktijk- en terreingebonden deskundigheid. De verzelfstandiging biedt daarnaast toegevoegde waarde door het genereren van belangrijke financiële voordelen, met name de recuperatie van BTW en de schuldpositie los van Vlaamse Gewest. De beleidsuitvoering vereist ook soepelheid inzake personeelsbeleid. Inzake partnership is er sprake van structurele betrokkenheid van andere bestuurslagen, met name de provincies en gemeenten, via het aandeelhouderschap, als afspiegeling van het belang van dit partnership voor het mobiliteitsbeleid.

De keuze voor publiekrechtelijke verzelfstandiging is deels ingegeven door de bezorgdheid om de continuïteit : ook nu reeds zijn de aandelen van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn overwegend in het bezit van de overheid. Bovendien geldt nog altijd de overweging die het Vlaams Parlement naar aanleiding van de oprichting van de maatschappij maakte, met name dat een publiekrechtelijke vorm zoals die van de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn de mogelijkheid biedt om, met inachtneming van bedrijfseconomische principes, een dienst van algemeen belang te verzekeren. In de beheersovereenkomst 2003-2009 is wel voorzien dat De Lijn voor de exploitatie van het busnet voor de helft een beroep doet op privé-operatoren. Via deze vorm van publiek-private samenwerking op het terrein worden de voordelen van beide organisatievormen gecombineerd.

Ten slotte is ook voldaan aan de bepalingen van artikel 11, paragraaf 2 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid, die inhouden dat het agentschap onder determinerende invloed moet staan van de Vlaamse Gemeenschap of het Vlaamse Gewest.

Het voorliggend wijzigingsdecreet heeft tot doel het oprichtingsdecreet van de Vlaamse Vervoermaatschappij van 31 juli 1990 aan de omvorming tot een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap aan te passen.

De keuze voor een wijzigingsdecreet in plaats van een nieuw oprichtingsdecreet is uitdrukkelijk gemaakt omwille van de continuïteit van de beleids-

uitvoering en de werking van de maatschappij, dit overeenkomstig de bepalingen van het veranderingsmanagement inzake bestuurlijk beleid. Het is van het grootste belang dat de organisatie van het openbaar vervoer in Vlaanderen gedurende het omvormingsproces naadloos kan worden voortgezet. Liquidatie van de bestaande maatschappij en de daaropvolgende oprichting van een nieuw agentschap zouden die continuïteit nodeloos bedreigen.

Het wijzigingsdecreet kan ook voortbouwen op het feit dat bij De Lijn reeds jaren voor de goedkeuring van het kaderdecreet bestuurlijk beleid twee basiselementen van de bestuurlijke vernieuwing in praktijk werden gebracht : er werd reeds een mandaat- en evaluatiesysteem ingevoerd voor wat de uitoefening van de functie van leidend ambtenaar betreft. Tevens werd, zoals eerder vermeld, al geruime tijd gewerkt met een beheersovereenkomst.

In verband met de organen van het extern verzelfstandigd agentschap valt op te merken dat het kaderdecreet niet uitdrukkelijk in een algemene vergadering voorziet. Niettemin wordt in dit omzettingsdecreet geopteerd voor het behoud van de algemene vergadering zoals deze ook nu al bestaat. De algemene vergadering is immers een wezenlijk forum en, voor die aandeelhouders die niet individueel in de raad van bestuur zijn vertegenwoordigd, zelfs het enige forum om over de werking van de vennootschap geïnformeerd en gehoord te worden. Hierbij worden het bestaan en de rol van de algemene vergadering uiteraard verzoend met de aansturing van het EVA door de Vlaamse regering via de raad van bestuur.

Gezien de aandeelhoudersstructuur en de participatie van andere aandeelhouders dan het Vlaamse Gewest is ook het rechtsinstrument van de statuten behouden.

De bepalingen van het Wetboek van Vennootschappen blijven suppletief als vangnet fungeren voor alles wat niet door het decreet 1990, zoals gewijzigd, het kaderdecreet en de statuten wordt geregeld.

Voor de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn wordt ten slotte, zoals op heden, gekozen voor een tweehoofdig topmanagement, waarbij het mandaatstelsel geldt voor zowel de directeur-generaal als de adjunct-directeur-generaal. Het is omwille van de continuïteit in de dagelijkse exploitatie van het Vlaamse openbaarvervoernet verantwoord om te voorzien in een adjunct gezien de grootte en complexiteit van het agentschap en zijn taken.

Zowel qua omzet als qua personeelsbestand – respectievelijk 543.941.000 euro in 2002 en gemiddeld 6.417,2 voltijdse equivalenten in 2003 – behoort de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn tot de grootste onder de verzelfstandigde agentschappen.

De heer Carl Decaluwe verklaart dat enkele punten de CD&V-fractie storen.

Het is een belangrijke wijziging dat het decreet niet meer voorziet in autonome exploitatie-entiteiten. Dat betekent dat de deur kan worden opengezet naar minder inspraak voor de lokale overheden en vooral naar meer centralisatie. Hij zegt niet dat dit zo zal zijn, maar het kan. Dat is de reden waarom CD&V een negatief advies zal geven over dit ontwerp van decreet. Deze fractie heeft geen garantie dat men die centralisatie niet zal doorvoeren.

Politiek bekeken verwondert hem dit niet. Het centraliseren is ideologisch geïnspireerd. Het staat haaks op het concept van netmanagement en van vervoersregio's. Spreker dacht dat via het decreet basismobiliteit meer zou kunnen worden ingespeeld op de lokale mobiliteitsstromen die verschillen van regio tot regio. Hij heeft het gevoel dat via het artikel 19 over de afschaffing van de autonome exploitatie-entiteiten de centralisatie zal toeslaan.

Zijn fractie blijft uitdrukkelijk voorstander van een provinciale structuur die nauw aansluit bij de politieke en andere bestuurlijke en administratieve eenheden. Wat betreft adviesraden en begeleiding, zullen de respectieve provinciale inspraakmethodieken worden gecentraliseerd op één niveau. Dit vindt hij geen goed uitgangspunt. Dit staat haaks op de subsidiariteit en wordt ervaren als een bijzonder negatief element.

De problematiek van de raad van bestuur is een tweede element. Hij verwijst naar zijn voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij, wat de samenstelling van de Raad van Bestuur betreft. Dat voorstel van decreet werd besproken in commissie maar verworpen (*Parl. St. VI. Parl. 2002-03, nr. 1517/2*).

Het probleem van de onverenigbaarheid van mevrouw Moerman is inmiddels opgelost : zij is federaal minister geworden. Als men het Vlaams regeerakkoord bekijkt, kan het niet zijn dat parlementsleden de facto bestuurder kunnen zijn van een overheidsparastatale. Dit is in dit decreet on-

voldoende geregeld. Men verwijst naar een of ander kaderdecreet maar de heer Decaluwe verklaart dat hij die parlementaire onverenigbaarheden daar niet gedetailleerd in teruggevonden heeft. Voor zijn fractie mag dit niet worden bestendigd.

Naar de opmerkingen van de heer Carl Decaluwe vermeldt *de minister* dat ook rekening moet worden gehouden met het kaderdecreet dat werd goedgekeurd op 18 juli 2003. Hij wenst echter niet meer over dat kaderdecreet te discussiëren.

Wat de structuur betreft, poogt men natuurlijk een gelijkaardige structuur te hebben. Het gaat hier om een extern verzelfstandigd agentschap. Hij verklaart dat hij in zijn toelichting de redenen gegeven heeft waarom men voor die formule heeft gekozen. De opmerking van de heer Decaluwe had echter te maken met de interne organisatie. Hij had het over het contact met de lokale overheden. Voortgaand op zijn persoonlijke ervaringen, heeft de minister de indruk dat de lokale overheden nu veel intenser in contact kunnen komen met de vervoersmaatschappij dan in het verleden ooit het geval was. Het is een vervoersmaatschappij die trouwens met alle gemeenten gaat discussiëren. De minister is derhalve van oordeel dat er daar dus voldoende inspanningen worden geleverd.

In verband met een opmerking in verband met de regionale structuur – moet dat een provinciale structuur zijn ? – heeft de minister de indruk dat dit in de praktijk nog ergens doorleeft en dat er ook nog in enige mate rekening mee wordt gehouden, maar het is niet zo expliciet meer voorzien. Niets belet echter vervoerseenheden qua geografie af te lijnen en daar specifieke acties te voeren. Dat lijkt de minister iets dynamischer en beter dan een vastgeroeste provinciale structuur, die eigenlijk op zich niet noodzakelijk de meest in het oog springende is, als men het puur bekijkt vanuit de vervoersproblematiek.

Vier amendementen van de CD&V worden ingediend en ter stemming gelegd (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*).

Het eerste amendement strekt ertoe artikel 24 te schrappen : met dit amendement willen de indieners de bestaande autonome exploitatie-eenheden bevestigen.

Een tweede en derde amendement strekken ertoe de artikelen 25 en 26 te schrappen en sluiten aan bij het vorige amendement.

Een vierde amendement strekt ertoe artikel 27 1° en 3° te schrappen en ligt eveneens in de lijn van de vorige amendementen.

Deze amendementen worden verworpen.

3. Algemene bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

De heer Ludwig Caluwé betreurt namens zijn fractie dat de exploitatie-eenheden worden opgeheven die gecreëerd waren na de samenvoeging van de stedelijke en regionale vervoermaatschappijen in De Lijn. Zij waren bedoeld om een supergecentraliseerde administratie te vermijden en een gede-centraliseerde invalshoek te behouden. Zijn fractie rekende erop dat de Commissie voor Openbare Werken, Mobiliteit en Energie de opheffing zou rechtzetten maar het CD&V-amendement werd daar niet aangenomen.

Voorzitter Norbert De Batselier citeert uit het verslag van het Rekenhof. De opmerkingen gaan onder meer over de onduidelijkheid over de juridische aard van de beheersovereenkomst, de controle ervan en de controlebevoegdheid van het Rekenhof. Volgens de voorzitter lopen de opmerkingen gelijk met de opmerkingen die het hof maakte bij de ontwerpen van decreet (Toerisme Vlaanderen, ...) die minister Landuyt indiende. Toen werd aan de opmerkingen tegemoetgekomen door middel van amendementen.

De voorzitter verklaart dat op de opmerkingen over de juridische aard op gelijksoortige wijze (als bij de andere ontwerpen BBB) beantwoord zou worden. Daarnaast moet er ook gezorgd worden voor een gegarandeerde rapportering over de beheersovereenkomst, voor de mogelijkheid van filialisering en voor een regeling van de machtiging voor financiële tegemoetkomingen over meerdere jaren. Hij stelt dat tegen dat soort overschrijding van de annaliteit van de begroting het Rekenhof in principe geen bezwaar heeft, op voorwaarde dat de regeling in het ontwerp wordt opgenomen. Dat was ook voor de eerdere ontwerpen het geval.

Voorts kan ook het probleem met de controlebevoegdheid van het Rekenhof tijdens de tussenperiode – eveneens net zoals vorige keer – opgelost worden door niet langer te spreken over een eindperiode, want daardoor is er ook geen tussenperiode meer. Tot slot moet – en dat is nieuw in dit verslag van het Rekenhof – ook de strijdigheid met het kaderdecreet over de bevoegdheid voor de

vastlegging van het personeelsstatuut opgelost worden.

De voorzitter stelt voor om amendementen in te dienen om tegemoet te komen aan de opmerkingen van het Rekenhof.

De heer Ludwig Caluwé stelt vast dat dit ontwerp-decreet op heel wat essentiële punten afwijkt van het kaderdecreet. Naast de afwijkingen die door het Rekenhof werden aangehaald, zijn er nog andere, onder meer de vorm van de algemene vergadering en de functioneringswijze van het management. Hij is er zich van bewust dat een decreet een kaderdecreet kan wijzigen. Toch vraagt hij zich af waarom men dan een kaderdecreet heeft gemaakt.

De heer Norbert De Batselier is van oordeel dat de SERV hiervoor een oplossing heeft geformuleerd in zijn advies. De Vlaamse regering zou de raad van bestuur van De Lijn kunnen delegeren om het personeelsstatuut te omschrijven. Dan werkt men conform het kaderdecreet. Hij vraagt zich wel af of dit een goede oplossing was.

Minister Gilbert Bossuyt verklaart dat De Lijn niet vertrekt van een blanco blad, ook niet inzake het statuut van het personeel. Hij ziet twee mogelijkheden. Men kan voorrang geven aan een theoretische gelijkschakeling, maar men kan ook rekening houden met de bestaande situatie die een historische en een praktische rechtvaardiging heeft. Het gaat immers om een sector die in staat moet zijn om concurrentieel op te treden. De minister meent dat er duidelijke redenen zijn om het bestaande statuut niet in het gedrang te brengen. De beschouwingen van het kaderdecreet zijn volgens hem een onvoldoende reden om de aligering te doen.

De heer Norbert De Batselier is het ermee eens dat het nonsens zou zijn dit niet te delegeren in een dergelijk groot bedrijf. Hij is het dus eens met de doelstelling, maar hij zoekt naar de meest geschikte manier om dat op te lossen. Hij vraagt zich namelijk af of een delegatie juridisch mogelijk is. Een delegatie gaat normalerwijs niet over de essentie. Hij meent ook dat het gevaar bestaat dat de Raad van State niet akkoord gaat. Een andere mogelijkheid bestaat erin in het decreet in te schrijven dat een delegatie mogelijk is. Dan hoeft de regering niet tot delegatie te beslissen.

De heer Dirk Van Melkebeke, kabinetschef van minister Bossuyt, benadrukt dat het overgrote deel van de werknemers van De Lijn nog een arbeidersstatuut heeft. Onder meer bij CAO-onderhandelingen moet het management vrij snel kunnen beslissen

sen. Voor een soepel beheer van De Lijn is het essentieel dat dit in handen is van de raad van bestuur en van het management. Het zou niet goed zijn als men daarvoor op regeringsbeslissingen zou moeten wachten.

De heer Norbert De Batselier is het ermee eens dat dit een pragmatische oplossing is. Hij vraagt zich af of er een amendement in die zin kan ingediend worden.

Minister Gilbert Bossuyt repliceert dat het mogelijk is te verwijzen naar artikel 9 van de bijzondere wet, en daarbij te vergelijken met de VITO. Zo wordt het mogelijk dat een inrichtingsdecreet de bevoegdheden voor personeelszaken rechtstreeks zou toewijzen aan de raad van bestuur van de betrokken instelling. Die zal inzake het statuut gebonden zijn door de bepalingen bedoeld in artikel 87 paragraaf 4 van dezelfde wet. Het gaat dus om een niet-toelaatbare delegatie van een bevoegdheid die ze rechtstreeks ontleent aan artikel 87 paragraaf 1 en 2.

De voorzitter stelt voor dat de verklarende nota van minister Bossuyt toegevoegd wordt aan het verslag als bijlage.

4. Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter kondigt de bespreking van de amendementen aan.

Het amendement van de meerderheid (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2041/4*) wordt rondgedeeld.

De heer Ludwig Caluwé deelt mee dat zijn fractie haar ingediende amendementen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*) wenst aan te houden.

Artikelen 1-23

Deze artikelen worden zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 24

Het amendement nr. 1 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*) wordt met 8 stemmen tegen 2 verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 25

Het amendement nr. 2 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*) wordt met 8 stemmen tegen 2 verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 26

Het amendement nr. 3 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*) wordt met 8 stemmen tegen 2 verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 27

Het amendement nr. 4 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-04, nr. 2041/2*) wordt met 8 stemmen tegen 2 verworpen.

Het artikel wordt met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikelen 28-43

Deze artikelen worden zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

Artikel 43bis

(ingevolge henummering artikel 44)

Een amendement nr. 5 (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 2041/4*) voegt in hetzelfde decreet een artikel 46ter toe dat luidt als volgt :

“Artikel 46ter

§ 1. Tot andersluidende bepaling is artikel 6 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de Maatschappij.

§ 2. Voor de toepassing van de in § 1 vermelde bepalingen wordt de Maatschappij beschouwd als een instelling van categorie B.”

Het amendement wordt unaniem met 10 stemmen aangenomen.

Artikel 44 (ingevolge henummering 45)

Dit artikel wordt zonder opmerkingen met 8 stemmen, bij 2 onthoudingen aangenomen.

5. Eindstemming

Het aldus geamendeerde ontwerp van decreet wordt met 8 stemmen bij 2 onthoudingen aangenomen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Herman LAUWERS Norbert DE BATSELIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Het opschrift van het decreet van 31 juli 1990 tot oprichting van de Vlaamse Vervoermaatschappij wordt vervangen door wat volgt :

“Decreet betreffende het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn.”.

Artikel 3

In hetzelfde decreet wordt het opschrift van “Hoofdstuk I. – Algemene bepaling” vervangen door wat volgt :

"HOOFDSTUK I

Algemene bepalingen".

Artikel 4

In artikel 1 van hetzelfde decreet worden de woorden “aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet” vervangen door het woord “gewestaangelegenheid”.

Artikel 5

In hetzelfde decreet wordt een artikel 1bis wordt ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 1bis

In dit decreet wordt verstaan onder

1° het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;

2° het decreet basismobiliteit : het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en tot oprichting van de Mobiliteitsraad van Vlaanderen ;

3° het Wetboek van Vennootschappen : de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van Vennootschappen ;

4° de Maatschappij : de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn.”.

Artikel 6

In hetzelfde decreet worden in het opschrift van “Hoofdstuk II. – Oprichting, doel, duur en zetel” de woorden “, doel, duur en zetel” geschrapt.

Artikel 7

Artikel 2 van hetzelfde decreet wordt als volgt gewijzigd :

1° tussen het eerste lid en het tweede lid worden twee nieuwe leden ingevoegd, die luiden als volgt :

“De krachtens het eerste lid opgerichte publiekrechtelijke vereniging wordt zonder onderbreking van de rechtspersoonlijkheid omgevormd tot een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als bedoeld in artikel 13 van het kaderdecreet, met als benaming Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn, afgekort VVM – De Lijn.

De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort.” ;

2° in het derde lid dat nu het vijfde lid is geworden, worden tussen de woorden “dit decreet” en de woorden “of bij de statuten geregelde aangelegenheden”, de woorden “het kaderdecreet” ingevoegd ;

3° in het derde lid dat nu het vijfde lid is geworden, worden de woorden “de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen” vervangen door de woorden “het Wetboek van Vennootschappen” ;

4° er wordt een zesde lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“Evenwel, de bepalingen van de wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord en de faillissementswet van 8 augustus 1997 zijn niet op de Maatschappij van toepassing, evenmin als de rechtsregels die betrekking hebben op een toestand van algemene samenloop van schuldeisers. Dit geldt eveneens voor de wetten en rechtsregels die de voormelde wetten of rechtsregels zouden wijzigen, vervangen of opheffen.”.

Artikel 8

In hetzelfde decreet wordt een artikel 2bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 2bis

De Maatschappij wordt opgericht voor onbeperkte duur. Zij kan slechts worden ontbonden door een decreet dat de wijze en de voorwaarden van haar vereffening regelt.”.

Artikel 9

In hetzelfde decreet wordt een artikel 2ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 2ter

De vestiging van de zetel van de Maatschappij wordt door de Vlaamse regering bepaald.”.

Artikel 10

In hetzelfde decreet wordt na artikel 2ter een opschrift ingevoegd, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK III

Missie, taken en bevoegdheden”

Artikel 11

In artikel 3 van hetzelfde decreet wordt het vierde lid opgeheven.

Artikel 12

Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 13

Artikel 5 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 14

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk III – Kapitaal, leningen en toelagen” vervangen door wat volgt :”

“HOOFDSTUK IV

Bestuur en werking”.

Hierna wordt een opschrift ingevoegd dat luidt als volgt :

“AFDELING 1

Kapitaal, leningen en dotaties”.

Artikel 15

In artikel 6, § 1, van hetzelfde decreet worden de woorden “één miljoen tweehonderdvijftigduizend frank” vervangen door de woorden “negenentwin-

tig miljoen driehonderd zevenendertigduizend euro”.

Artikel 15bis

In artikel 10, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt het woord “toelage” vervangen door het woord “dotatie”.

Artikel 15ter

Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt aangevuld met de woorden : “De raad van bestuur beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding.”.

Artikel 16

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk IV – Bestuursorganen” vervangen door wat volgt :

“AFDELING 2

Bestuursorganen”.

Artikel 17

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Afdeling 1 – Algemene vergadering” vervangen door wat volgt :

“ONDERAFDELING 1

Algemene vergadering”.

Artikel 18

In artikel 13, derde lid, van hetzelfde decreet worden de woorden “Artikel 76 van de gecoördineerde wetten van op de handelsvennootschappen” vervangen door de woorden “Artikel 544 van het Wetboek van Vennootschappen”.

Artikel 19

Aan artikel 14 van hetzelfde decreet wordt een tweede lid toegevoegd, dat luidt als volgt :

“De Maatschappij deelt de goedgekeurde jaarrekening en de kwijting van de raad van bestuur mee aan de Vlaamse regering. De Vlaamse regering deelt de goedgekeurde jaarrekening en de kwijting van de raad van bestuur mee aan het Vlaams Parlement.”.

Artikel 20

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Afdeling 2 – Raad van Bestuur” vervangen door wat volgt :

“ONDERAFDELING 2

Raad van Bestuur”.

Artikel 21

In artikel 15 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° In artikel 15, § 2, worden tussen de woorden “kunnen” en “niet” de woorden “, in aanvulling op de bepalingen van artikel 21, § 1, van het kaderdecreet,” ingevoegd.

2° In artikel 15, § 2, worden de woorden :

- “1° lid van de nationale regering ;
- 2° lid van de regering van de Gemeenschap of Gewest ;
- 3° provinciegouverneur ;
- 4° lid van de rechterlijke macht ;
- 5° personeelslid van de Maatschappij ;
- 6° autobus – of autocarexploitant.”

vervangen door de woorden :

- “1° provinciegouverneur ;
- 2° lid van de rechterlijke macht ;

3° autobus – of autocarexploitant.”.

Artikel 22

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Afdeling 3 – Directeur-generaal en adjunct directeur-generaal” vervangen door wat volgt :

“ONDERAFDELING 3

Directeur-generaal en adjunct directeur-generaal”.

Artikel 23

In hetzelfde decreet wordt het opschrift "Hoofdstuk V – Werking" vervangen door wat volgt :

“AFDELING 3

Werking”.

Artikel 24

In artikel 19 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden “worden vijf autonome exploitatie-entiteiten opgericht” vervangen door de woorden “bestaan exploitatie-entiteiten” ;

2° in het tweede lid worden tussen de woorden “De” en “grenzen” de woorden “bevoegdheden, de werking en de” ingevoegd.

Artikel 25

Artikel 20 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 26

Artikel 21 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 27

In artikel 22 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden "Per exploitatie-entiteit" worden vervangen door het woord "Er" ;

2° de woorden “het aantal” worden vervangen door de woorden “waarvan het aantal leden” ;

3° de woorden “Vlaamse regering” worden vervangen door de woorden “raad van bestuur” ;

4° de woorden “van de exploitatie-entiteit” worden vervangen door de woorden “van de Maatschappij” ;

Artikel 28

In artikel 23 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het tweede lid worden de woorden “, de directeuren van de centrale diensten en de directeuren die aan het hoofd staan van de exploitatie-entiteiten” vervangen door de woorden “en de directeuren” ;

2° het derde lid wordt opgeheven.

Artikel 29

Artikel 25 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 30

In artikel 28 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in artikel 28, § 2, worden de woorden “en § 3” geschrapt.

2° § 3 wordt opgeheven.

Artikel 31

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk VI – Controle” vervangen door wat volgt :

“AFDELING 4

Financiële Controle”.

Artikel 32

Artikel 33 en 34 van hetzelfde decreet worden geschrapt.

Artikel 33

In artikel 35 van hetzelfde decreet wordt het woord “commissaris-revisor” vervangen door het woord “commissaris”.

Artikel 34

Artikel 36 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 35

Artikel 37 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Artikel 36

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk VII – Begroting” vervangen door wat volgt :

“AFDELING 5

Begroting”.

Artikel 37

Artikel 42 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

“Artikel 42

De Vlaamse regering kan de elementen en de wijze van rapportering door de Maatschappij over haar werkzaamheden nader omschrijven.”.

Artikel 38

In artikel 43 van hetzelfde decreet wordt het woord “uitgaven” vervangen door de woorden “kosten en opbrengsten”.

Artikel 39

In artikel 44 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het derde lid, 3°, wordt het woord “maximumbedrag” vervangen door het woord “bedrag”;

2° in het derde lid, 3°, b), wordt het woord “provisies” vervangen door het woord “voorzieningen”.

Artikel 40

In hetzelfde decreet wordt na artikel 44 een hoofdstuk V, bestaande uit artikel 44bis, ingevoegd, evenals een hoofdstuk VI, bestaande uit artikelen 44ter en 44quater, dat luidt als volgt :

“HOOFDSTUK V

Beheersovereenkomst

Artikel 44bis

Tussen de Vlaamse regering en de Maatschappij wordt na onderhandeling een beheersovereenkomst gesloten, volgens de bepalingen van artikelen 14, 15 en 16 van het kaderdecreet.

HOOFDSTUK VI

Algemeen administratief toezicht

Artikel 44ter

§ 1. Zonder afbreuk te doen aan hetgeen is bepaald in de artikelen 23, tweede lid, 33 en 34 van het kaderdecreet, zijn alle besluiten van de organen van

de Maatschappij onderworpen aan het algemeen administratief toezicht van de Vlaamse regering.

§ 2. Het toezicht, bedoeld in § 1, wordt uitgeoefend door bemiddeling van twee gemachtigden, benoemd door de Vlaamse regering. Deze gemachtigden wonen met raadgevende stem de vergadering van de raad van bestuur bij. Zij beschikken voor het vervullen van hun opdracht over de ruimste bevoegdheid.

De Vlaamse regering kan, in geval van verhindering van een gemachtigde, een plaatsvervanger aanstellen. De gemachtigden kunnen de uitvoering opschorten van elke beslissing die zij strijdig achten met de wetten of de decreten, met de statuten of met de beheersovereenkomst.

Om beroep aan te tekenen beschikken zij over een termijn van vier werkdagen met ingang van de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, indien zij er op aanwezig waren, en, in het tegenovergestelde geval, met ingang van de dag waarop zij er kennis van hebben gekregen.

Indien de Vlaamse regering bij wie het beroep werd aangetekend binnen een termijn van twintig werkdagen, die ingaat op de dag van de aantekening van het beroep, de nietigverklaring niet heeft uitgesproken, wordt de beslissing van de raad van bestuur definitief.

Artikel 44quater

Wanneer de naleving van de wetten of de decreten, de statuten of de beheersovereenkomst het vereist, kan de Vlaamse regering of, in voorkomend geval, de daartoe gemachtigde de raad van bestuur verplichten om, binnen de door hem gestelde termijn, te beraadslagen over iedere door hem bepaalde aangelegenheid.

Als de raad van bestuur bij het verstrijken van deze termijn, geen beslissing heeft genomen of als de Vlaamse regering met het door dit orgaan genomen beslissing niet instemt, dan kan de Vlaamse regering de beslissing nemen in plaats van de raad van bestuur. Van haar besluit wordt onmiddellijk een afschrift overgezonden aan het Vlaams Parlement.”.

Artikel 41

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk VIII – Overgangsbepalingen” vervangen door wat volgt :

“HOOFDSTUK VII

Overgangsbepalingen”.

Artikel 42

In artikel 45 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in § 1 wordt het tweede lid opgeheven ;

2° § 2 wordt opgeheven ;

3° § 3 wordt opgeheven.

Artikel 43

In hetzelfde decreet wordt het opschrift “Hoofdstuk IX – Inwerkingtreding” vervangen door het opschrift : “Hoofdstuk VIII – Slotbepalingen” en wordt een artikel 46bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 46bis

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wet – en decreetbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen twaalf maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in deze paragraaf aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd alleen bij de-

creet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse regering kan de bepalingen van de decreten betreffende de Vlaamse Vervoermaatschappij – De Lijn coördineren, alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie.

Te dien einde kan zij :

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummen ;
- 2° de verwijzen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummen ;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen ;
- 4° de verwijzingen naar de in de coördinatie opgenomen bepalingen die in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen voorkomen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bij decreet is bekrachtigd.”.

Artikel 44

In hetzelfde decreet wordt een artikel 46ter toegevoegd dat luidt als volgt :

“Artikel 46ter

§ 1. Tot andersluidende bepaling is artikel 6 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut van toepassing op de Maatschappij.

§ 2. Voor de toepassing van de in § 1 vermelde bepalingen wordt de Maatschappij beschouwd als een instelling van categorie B.”

Artikel 45

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.

BIJLAGE

BIJLAGE

Repliek van de functioneel bevoegde minister (de heer Gilbert Bossuyt) op de aanbevelingen van het Rekenhof

Door het Rekenhof werden een aantal specifieke aanbevelingen inzake het ontwerpdecreet VVM – De Lijn geformuleerd. De minister verstrekt hierover volgende toelichting.

- Wat betreft de structurering van de managementfunctie, verandert het ontwerp van wijzigingsdecreet inderdaad niets aan de huidige, bestaande situatie. De dagelijkse leiding van het agentschap berust bij de directeur-generaal en de adjunct -directeur-generaal die beiden worden aangesteld door de Regering hetgeen een bevestiging is van de bestaande situatie en tevens aansluit bij artikel 22, § 1, 1°, van het Kaderdecreet volgens het eerste model.

Overigens kan de stelling van het Rekenhof niet worden bijgetreden daar waar het zegt dat niet duidelijk is aan wie de directeur-generaal rekenschap verschuldigd is. Wel integendeel. Immers, vooraf en naar aanleiding van de aanstelling in het mandaat van de huidige directeur – generaal van De Lijn werd artikel 17 van het huidige De Lijn - decreet, als het ware in de vorm van een voorafname aan BBB of, anders geformuleerd, “avant la lettre”, reeds aangepast door het Vlaams Parlement.

De directeur-generaal en de adjunct -directeur - generaal worden benoemd door de Vlaamse regering, die hen tevens kan schorsen of afzetten. Ze worden jaarlijks geëvalueerd. Aan de hand van een evaluatierapport opgesteld door een extern bureau, formuleert de raad van bestuur hiertoe een voorstel tot evaluatie dat hij bezorgt aan de Vlaamse regering. De regering hecht binnen dertig kalenderdagen al dan niet haar goedkeuring aan dit voorstel. Telkens de mandaatperiode verstrijkt, wordt de evaluatie doorgevoerd door de Vlaamse regering. De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten van de aanwerving, de herbenoeming, de beëindiging, de voortijdige beëindiging en de evaluatie van het mandaat. De bezoldigingsregeling van de directeur-generaal en van de adjunct – directeur - generaal worden vastgelegd door de Vlaamse regering.

Uit het voorgaande blijkt derhalve duidelijk dat, onverminderd de rol van de raad van bestuur in het evaluatieproces, de directeur-generaal en de adjunct-directeur-generaal finaal rekenschap verschuldigd zijn aan de Vlaamse regering; aansluitend weerom bij het eerste model van artikel 22 van het Kaderdecreet.

- De visie van het Rekenhof, namelijk dat het aangewezen is dat het ontwerp van wijzigingsdecreet strijdigheden met het kaderdecreet bestuurlijk beleid inzake de rechtspositieregeling van het personeel opheft door zijn bepalingen aan te passen of te schrappen, kan niet worden bijgetreden. VVM-De Lijn behoudt conform de eerder genomen beleidsopties - zoals de VRT - zijn personeelsstatuut, bepaald door de raad van bestuur.

Dit betekent dat inderdaad op dit punt in dit specifieke decreet rechtsgeldig (toepassing van zowel de “lex specialis” als de “lex posteriori” - regel) wordt afgeweken van artikel 5

van het Kaderdecreet Bestuurlijk Beleid dat bepaalt dat de Vlaamse regering de rechtspositieregeling van het personeel van de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen vaststelt.

Deze keuze wordt verantwoord door de optie om het personeel niet onder te brengen onder het zgn. Raamstatuut hetgeen verband houdt met de huidige rechtspositie van het personeel van de VVM - De Lijn hetgeen op zijn beurt - zoals dat ook het geval is voor de VRT, de Vlopera en het VITO - (historisch) is te verklaren evenals door het gegeven dat de Maatschappij haar activiteiten verricht in een omgeving die op mededinging is gericht.

Tenslotte, kan evenmin de stelling worden bijgetreden dat het hier zou gaan om een verboden delegatie. Het Vlaams Parlement beschikt immers op grond van artikel 9 van de Bijzondere wet van 8 augustus 1980 betreffende de hervorming der instellingen, wel degelijk over de inrichtingsbevoegdheid om functioneel gedecentraliseerde instellingen als De Lijn op – en in te richten. Het is in dit kader dat dit inrichtingsdecreet betreffende De Lijn de bevoegdheid inzake het personeel rechtstreeks toewijst (en niet delegeert) niet aan de Vlaamse regering doch aan de raad van bestuur van de betrokken instelling dewelke overigens in ieder geval zal zijn gebonden, wat het administratief en geldelijk statuut van het personeel betreft, door de bepalingen van het APKB bedoeld in artikel 87, § 4, van diezelfde bijzondere wet. Het gaat dus niet om een niet – toelaatbare delegatie door de Vlaamse regering van een bevoegdheid die zij rechtstreeks aan artikel 87, §§ 1 en 2 BWHI ontleent te weten om de formatie en het statuut te bepalen van het personeel van de eigen diensten.
